

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ М.П. ДРАГОМАНОВА
ФАКУЛЬТЕТ ПЕРЕПІДГОТОВКИ ТА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ**

«Затверджено»

На засіданні Приймальної комісії
НПУ імені М.П. Драгоманова

Рекомендовано

Вченою радою факультету перепідготовки
та підвищення кваліфікації

Програма
вступного фахового випробування
з дисциплін управлінського циклу
При вступі на навчання
для здобуття освітнього ступеня **«Магістр»**
на базі здобутого ступеня **«Бакалавр»**
або освітньо-кваліфікаційного рівня **«Спеціаліст»**
будь якого напрямку підготовки (спеціальності)

Галузь знань: *07 Управління та адміністрування*

Спеціальність: *073 Менеджмент*
(«Управління інноваційною діяльністю»)

Київ – 2016

Пояснювальна записка

Програма вступного фахового випробування з дисциплін управлінського циклу для вступу на навчання в магістратурі за спеціальністю «Менеджмент» (*«Управління інноваційною діяльністю»*) галузі знань «Управління та адміністрування» (ступінь «Магістр») на базі ступеня «Бакалавр» або освітньо-кваліфікаційного рівня «Спеціаліст» (будь-якого напрямку підготовки чи спеціальності) охоплює теоретичний матеріал з дисциплін управлінського циклу: основи менеджменту, управління проектами, інформаційні технології та системи в менеджменті, маркетинг, організація діяльності підприємств. Основні знання, вміння й навички із зазначених дисциплін є необхідними базовими компетенціями для продовження навчання для здобуття ступеня «Магістр» з управління інноваційною діяльністю.

Також програмою передбачено перевірити практичні вміння і навички майбутніх магістрантів щодо використання наявних теоретичних знань у прикладній професійній діяльності, а саме стосовно аналізу організаційної структури установи, планування проектної діяльності, оцінки ефективності управління організацією, у застосуванні при цьому комп'ютерної техніки, мережевих технологій, відповідного програмного забезпечення.

Програма фахового випробування покликана перевірити рівень фахової компетентності майбутнього магістра, що відповідає його освітньо-кваліфікаційній характеристиці. Вона сприяє виявленню рівня фундаментальної та спеціальної підготовки фахівця ступеня «Бакалавр» або ОКР «Спеціаліст», відповідності набутих ним компетенцій вимогам до вступника на навчання за спеціальністю «Менеджмент» (*«Управління інноваційною діяльністю»*).

Зміст програми

1. Сутність, зміст та принципи менеджменту. Поняття «менеджмент», «управління», «керування».
2. Історія розвитку менеджменту. Умови та фактори виникнення менеджменту. Еволюція управлінської думки.
3. Рівні управління, взаємозв'язок між ними. Стратегічне, тактичне, оперативне управління.
4. Організаційна структура управління: поняття, основні елементи, фактори формування. Типи організаційних структур.
5. Поняття зовнішнього та внутрішнього середовища організації. Методи аналізу середовища організації.
6. Цілі в управлінні, їх типи, природа, поняття, розгалуження, характеристика. Функції цілей в організації.
7. Сутність та класифікація методів менеджменту. Адміністративні методи менеджменту. Соціально-психологічні методи менеджменту. Економічні методи менеджменту.
8. Функції менеджменту. Процес управління як сукупність взаємопов'язаних і взаємодіючих функцій.
9. Планування як функція управління організацією.
10. Організація як функція менеджменту.
11. Поняття і види адаптації персоналу.
12. Контроль як функція управління організацією.
13. Стимулювання як функція управління організацією. Мотивація та стимулювання персоналу.
14. Особливості стратегічного управління організацією.
15. Стратегічне, тактичне, оперативне планування. Планування і прогнозування.
16. Логіка і технологія проектування організації.
17. Статут, колективний договір, правила внутрішнього трудового розпорядку як управлінські документи.
18. Посадова інструкція та положення про структурні підрозділи як інструменти управління персоналом.
19. Управлінське рішення як передумова і результат управлінської діяльності. Класифікація управлінських рішень.
20. Методи і технології прийняття управлінських рішень.
21. Інформаційно-аналітична діяльність. Інформаційна аналітика супроводу прийняття управлінських рішень.

22. Інформація, її види та роль в менеджменті. Носії інформації. Класифікація інформації. Вимоги, які пред'являються до інформації.
23. Поняття і характеристика комунікацій. Різновиди «внутрішніх» та «зовнішніх» комунікацій. Моделі комунікаційного процесу.
24. Засоби комунікацій, їх переваги та недоліки.
25. Комунікаційний процес, елементи та етапи процесу. Організація комунікаційного процесу.
26. Інформаційні системи процесу управління підприємством. Сучасні інформаційні технології в менеджменті, проблеми їх використання в управлінні.
27. Діловодство як функція управління. Основні вимоги до оформлення документів.
28. Кадрове діловодство. Організація документообігу на підприємстві.
29. Теорії лідерства. Типологія лідерів.
30. Поняття стилю управління, класифікація та характеристика стилів управління.
31. Раціоналізація організації праці в менеджменті. Механізація та автоматизація управлінської праці. Сутність і види поділу та кооперація праці в менеджменті.
32. Тайм-менеджмент: сутність, принципи і технології.
33. Організаційні зміни та управління ними. Опір змінам. Система подолання опору організаційним змінам.
34. Особливості групової динаміки. Формальні та неформальні групи.
35. Корпоративна культура організації.
36. Соціально-психологічний клімат, його діагностика та роль в управлінні організацією чи підрозділом.
37. Процесний підхід в управлінні.
38. Проект як об'єкт управління. Особливості проектного менеджменту.
39. Сутність маркетингу та його визначення.
40. Основні поняття маркетингу: нестача, потреби, запиту, цінності, товари та послуги, попит, вартість, задоволення, ринок, обмін, угода, комплекс маркетингу (ціна, продукт, місце, просування).
41. Фази життєвого циклу проекту. Показники ефективності проекту.
42. Сутність проекту як специфічного виду діяльності.
43. Проектні ризики та їх види. Принципи управління проектними ризиками.

Список рекомендованої літератури

1. Аникеев С. Методика разработки плана маркетинга: Практическое руководство. – М.: Фолиум, 2006.
2. Ансофф И. Стратегическое управление. – М.: Экономика, 1999.
3. Андреева О.Д. Технология бизнеса: Маркетинг: Учеб. пособие. – М.: Дело, 2000.- 224с.
4. Бойделл Т. Как улучшить управление организацией.– М., 1995.
5. Виханский О.С., Наумов А. И. Менеджмент: человек, стратегия, организация, процесс: Учебник. / М.: Изд-во МГУ, 1995.
6. Грэттон Л. Демократическое предприятие: раскрепощение бизнеса благодаря свободе, гибкости и приверженности / Л. Грэттон. – СПб : Стокгольмская школа экономики в Санкт Петербурге, 2005. – 282 с.
7. Гроуз В., Эндрю С. Высокоэффективный менеджмент.– М., 1996.
8. Дідковська Л.Г. Менеджмент : навч. посіб. / Л.Г.Дідковська, П.Л.Гордієнко. – К. : Алерта : КНТ, 2007. – 515 с.
9. Джоббер Д. Принципы и практика маркетинга: Учеб. пособие.- 2-е изд. – М.: Вильяме, 2000. – 688с.
10. Диксон Д. Е. Совершенствуйте свой бизнес: Пособие и практикум. – М.: Финансы и статистика, 2004. – 224 с.
11. Зінкевич Д.К. Характеристика та місце креативного менеджменту в системі управління машинобудівним підприємством / Економіка, планування і управління галузі. Науковий вісник НЛТУ України. – 2009. № 19.10. – С.159–167.
12. Йенсен Р. Общество мечты. Как грядущий сдвиг от информации к воображению преобразит бизнес / Р. Йенсен. – С–Пб : Стокгольмская школа экономики в Санкт–Петербурге, 2004. – 267 с.
13. Катенев В. И. Перспективы развития сетевой экономики / В. И. Катенев // Проблемы современной экономики. – 2007. – №2(22). – Режим доступа до статті: <http://www.m-economy.ru/art.php3?artid=22210>
14. Кяран У. Ключевые показатели менеджмента: полное руководство по работе с критическими числами, управляющими вашим бизнесом/ Пер. с англ. О. В. Чумаченко. – 4–е. изд. – К.: Companion Group, 2006. – с 356–375.
15. Луман Н. Невероятность коммуникации / Никлас Луман ; [пер. с нем. А. М. Ложеницина под ред. Н. А. Головина] // Проблемы теоретической социологии. – Вып 3. / [отв. ред. А. О. Бороноев]. – СПб. : Издательство СПбГУ. – 2000. – 292 с.
16. Малколм У. , Морген В. Виртуальные организации. Новые формы видения бизнеса в XXI веке / У. Малколм, В. Морген. – М. : «Добрая книга», 2005. – 296 с.

17. Менеджмент: управление организационными системами: учебн. пособие / П.В. Шеметов, Л.Е. Чередникова, С.В. Петухова. – Москва: Издательство «Омега–Л», 2007. – 406 с.

18. Морган Г. Имиджи организаций: Восемь моделей организационного развития / Г. Морган [пер. с англ.] – М. : Вершина, 2006. – 416 с.

19. Нестеренко Г.О. Інноваційна спрямованість підвищення кваліфікації викладачів ВНЗ / Г.О.Нестеренко // Гілея: науковий вісник. Збірник наукових праць / Гол. ред. В.М.Вашкевич. –К.: ВІР УАН, 2012. – Випуск 56 (№1). – С.461–467.

20. Нестеренко Г.О. Персонал: управління на засадах самоорганізації: Навчальний посібник. – К.: Вид–во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2010. – 350 с. (Рекомендовано Міністерством освіти і науки України як навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів, які навчаються за напрямом підготовки “Менеджмент” (лист МОН України №1/11–10275 від 14.12.2009 р.)).

21. Нестеренко Г.О. Сутність і природа організаційної культури як інтегративного поля фірми / Г.О.Нестеренко, Є.А.Нестеренко // Політологічний вісник. Зб–к наук. праць. – К.: ІНТАС, 2011. – Вип. 55. – С. 190–198.

22. Новый курс: реформы в Украине. 2010–2015. Национальная доповідь / за заг. ред. В. М. Гейця [та ін.]. – К. : НВЦ НБУВ, 2010. – 232 с.

23. Палеха Ю.І. Менеджмент персоналу : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Ю. І. Палеха; М–во освіти і науки України. – 2–ге вид., випр. – К.: Ліра–К, 2012. –335с.

24. Половян Н. С. Методи прийняття управлінських рішень : навч. посіб. для студ. екон. та упр. спец. / Н. С. Половян ; Донец. нац. ун–т. – Донецьк : Норд–Прес, 2010. – 236 с.

25. Сенге П. Пятая дисциплина. Искусство и практика самообучающейся организации / П. Сенге.– М : Олимп–Бизнес, 2003. – 408 с.

26. Соціально–економічний стан України: наслідки для народу та держави: національна доповідь / за заг. ред. В. М. Гейця [та ін.]. – К. : НВЦ НБУВ, 2009. – 687 с.

27. Стратегічне управління : підруч. для ВНЗ / О. М. Тищенко та ін.; Харківський національний економічний ун–т. – Х. : ВД "ІНЖЕК", 2009. – 280 с.

28. Тарасов В. Синергетические организации в сетевой экономике знаний / В. Тарасов // e–Learning World [Електронний ресурс] – Режим доступу до статті: <http://www.elw.ru/magazine/19/171/>

29. Україна в 2005–2009 рр.: стратегічні оцінки суспільно–політичного та соціально–економічного розвитку: Монографія / за заг. ред. Ю. Г. Рубана. – К. : НІСД, 2009. – 655 с.

30. Управління персоналом сучасної організації : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О. А. Гавриш та ін.; відп. ред. Т. В. Лазоренко ; Нац. техн. ун-т України "Київ. політехн. ін-т". – К. : НТУУ "КПІ", 2011. – 333 с.

31. Управление персоналом организации: Ученик / Под ред. А. Я. Кибанова. / М.: ИНФРА-М, 1997.

32. Шегда А. В. Стратегічне управління : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / А. В. Шегда ; Київ. нац. ун-т ім. Т. Шевченка. – К. : Київський університет, 2009. – 304 с.

33. Яцура В. В. Менеджмент : навч. посіб. / В.В. Яцура, О.П. Жук; М-во освіти і науки України, Львів. нац. ун-т ім. І. Франка. – Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2008. – 443 с.

34. QS Top Universities // QS World University Rankings [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.topuniversities.com/worlduniversityrankings>.

35. Academic Ranking of World Universities [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http://www.arwu.org/rank2008/ARWU2008_A\(EN\).htm](http://www.arwu.org/rank2008/ARWU2008_A(EN).htm)

Критерії оцінювання відповідей абітурієнтів

Оцінювання абітурієнтів здійснюється за 200–бальною шкалою. Абітурієнти відповідають на питання екзаменаційного білета. Рівень відповіді і бал на вступному екзамені залежатимуть від того, наскільки правильною, глибокою, логічно побудованою буде відповідь абітурієнта. Екзаменаційна комісія при оцінюванні відповіді виходитиме з таких характеристик:

Рівень	Кількісна характеристика рівня	Характер відповіді на теоретичні питання	Характер відповідей на питання практичного змісту
Низький	100–123	Відповіді абітурієнта не конкретні, часом навіть далекі від запитань. Не простежується логіка викладу у відповідях на поставлені запитання. Знання лише базових термінів і правил, на фоні якого відсутня орієнтація в сучасних розробках з фаху.	Теоретичні положення не ілюструються прикладами з практики, абітурієнт демонструє володіння лише базовими схемами побудови основних ділових документів.
Задовільний	124–149	Відповіді на питання носять фрагментарний, не системний характер. Абітурієнт поверхово володіє знаннями; його відповіді рясніють другорядними міркуваннями, що безпосередньо не стосуються білету. Абітурієнт виявляє вміння будувати думку, проте припускається логічних помилок.	Абітурієнт демонструє вміння оформлювати основні ділові документи, з незначними помилками використовує на практиці основні правила редагування і найпростіші комп'ютерні програми для роботи з документами

Достатній	150–174	У відповідях на питання білету трапляються окремі помилки неprincipового характеру. Абітурієнт демонструє розуміння матеріалу, орієнтацію в галузі. У відповідях дотримана логіка викладу, мова відповіді літературна.	Яскраво виражені вміння застосовувати фахові теоретичні знання на практиці. Проте виявляються деякі труднощі при виконанні окремих завдань, пов'язаних із редагуванням документів або із застосуванням інформаційних технологій.
Високий	175–200	Абітурієнт дає повні і розгорнуті відповіді на питання білету. Відповіді свідчать про широку ерудованість у фахових питаннях, про розуміння матеріалу на рівні аналізу закономірностей, характеризуються логікою викладу. Виявлене вміння аргументувати думку.	Виражене вміння підкріплювати теоретичні положення прикладами з практики, вирішувати на основі попередньо набутих знань прикладні професійні ситуації.